

Ockupationen

Ockupationen

Drama efter den klassiska filmen "Rom öppen stad"

av Christian Lanciai (2007)

Personerna:

Soldater
Pina
Nonna, hennes moder
Manfredo, hennes fästman
Padre Paolino, präst
Aurelio, partisan
Francesco, Pinas lillebrorsa
Amelia, ung vacker fotomodell
en överste
en major
Ingrid, manipulativ skönhet
en kapten
andra officerer
kvartersfolk
pojkar
en exekutionspatrull

Handlingen äger rum i Rom mot andra världskrigets slut.

Copyright © Christian Lanciai 2007

Ockupationen

Akt I scen 1. Före scenens öppnande.
(*Skottlossning. K-pistar.*)

soldatröst 1 Fan också! Han kom undan!

Soldatröst 2 *Scheisse!*

1 Han måste finnas här någonstans.

2 Vi får finkamma kvarteret i morgon.

1 Ja, med patrull, så att ingen kommer undan!

2 *Scheisse!*

1 Ja, fan också! (*Man hör stöveltramp som avlägsnar sig.*)

Scenen öppnas och visar en enkel lägenhet.

Pina Lämnar de oss aldrig i fred?

Nonna De njuter av att plåga oss. De är sådana. Soldatyrket lär dem till våldsamma pennalister och sadister.

Manfredo Därför blev jag aldrig soldat. När skall alla offer för militarismen någonsin fatta, att det enda soldater lärs upp till är att döda andra soldater och bli dödade själva?

Nonna Aldrig.

Pina Men det är ju så meningslöst. De måste ju förlora till slut. De har ingenting att slåss för utom sin egen undergång.

Nonna Så har det alltid varit i alla krig, Pina.

(Det ringer kort på dörren.)

Manfredo Det är padre Paolinos signal.

Pina Släpp in honom. *(De släpper genast in en präst.)*

Paolino Hörde ni skottlossningen?

Manfredo Vem hörde den inte?

Paolino Aurelio är här. Vi måste gömma honom.

Pina De rannsakar kvarteret i morgon.

Paolino Kvarteret är stort nog att dölja en ensam flykting, i synnerhet om de finkammar hela kvarteret.

Manfredo Padre menar, att ju större patrull som gör husrannsakan, desto säkrare är de på att inte hitta någon, och desto slarvigare söker de, och desto större är chanserna för en som gömmer sig.

Pina Var är han?

Paolino Här. *(Öppnar dörren bakom sig och släpper in Aurelio.)*

Pina Aurelio!

Aurelio Pina! *(omfamnar henne)* Alltför länge sedan. Men tiderna är svåra. Vi får bara tänka på att överleva och genomföra motståndet.

Manfredo De sköt vilt omkring sig där nere för en stund sedan för din skull.

Aurelio Jag vet.

Pina De gör husrannsakan i morgon.

Aurelio Jag vet. Före det skall jag vara borta.

Paolino Han vet också att det är ett pris satt på hans huvud.

Nonna Vad vet han inte?

Aurelio Jag vet inte om jag kommer att överleva morgondagen. Men det vet ingen av oss.

Pina Sätt dig ner, Aurelio. Du behöver mat.

Aurelio Det är det sista vi tänker på i dessa tider.

Manfredo Vad vet du om motståndet, Aurelio? Hur artar det sig?

Aurelio Det blir bättre och bättre och växer sig starkare hela tiden. Kommunikationerna blir också bättre, och vår underjordiska verksamhet är mera utbredd än ockupationsmaktens. I längden är segern oundviklig. Det enda som egentligen hotar oss, utom ockupationsmaktens ständiga förföljelser, razzior, trakasserier och övervåld förstås, är angivare och förrädare. Tyvärr anar man i regel minst vem det verkligen är.

Manfredo Det är bara att vara försiktig i allt.

Aurelio Ja. Inga risker. Ingenting oplanerat och förhastat. Ingen impulsivitet. Inga åtgärder utan betäckning.

Manfredo Säg det till smågrabbarna, som alla redan har vapen.

Aurelio De sköter sig själva. De har ingenting med oss att göra. Vi håller dem utanför.

Pina Vi kan ändå inte kontrollera dem.

Manfredo Ät, för Guds skull, Aurelio. Du brukar ju aldrig äta annars.

Nonna Ge honom lite vin, så att han blir levande igen.

Aurelio Nej, inte det. Jag vågar inte dricka. Så tom i magen som jag är kan vad som helst hända.

Pina (häller i rödvin åt honom och ställer flaskan bredvid hans glas) Berätta, Aurelio. Vad för dig hit?

Aurelio Det gamla vanliga. (börjar äta och dricka)

Manfredo Du har förstås nya flygblad på gång och nya artiklar om ockupanternas senaste massakrer.

Aurelio Allt måste dokumenteras, allt är dokumenterat, allt måste spridas, och allt är i färd med att spridas. Alla måste få veta allt. – Ett underbart vin, Pina. Toscana? Men inte Chianti.

Pina Orvieto.

Aurelio Naturligtvis.

Manfredo Hur lyckades du ta dig levande hit?

Aurelio Jag är så trött på det här förbannade livet, Manfredo! Jag är så trött på att leva som en råtta! Jag är så trött på dessa ständiga visselpipor, klappjakter, maskingevärseldar, oskyldiga avrättade, massakrer, svält och död! Jag är så trött på att ständigt tvingas vara paranoid! (brister plötsligt ut i gråt)

Nonna Ge honom mera vin. (*Pina serverar.*)

Paolino Aurelio är van vid att leva i kloakerna, och det är han trött på.

Aurelio (hämtar sig) Förlåt mig. Det är denna ständiga press. Aldrig får man vara i fred. Aldrig kan man somna in i en skälig natts god sömn utan att tvingas hålla ett öga öppet för säkerhets skull. Jag har inte fått sova gott på tre år.

Pina Det har ingen av oss. Dessutom har vi barn att sköta. De skjuter till och med barn ibland.

Aurelio Jag hörde att du och Manfredo ändå tänker på att gifta er. Jag måste få gratulera er i förskott.

Pina Gör inte det. Vi är inte gifta ännu.

Manfredo Tack, Aurelio. Naturligtvis får bara Paolino viga oss.

Paolino Det är faktiskt ingenting att skjuta upp. Ju förr ni gifter er, desto mindre behöver ni synda.

Aurelio Jag önskar jag kunde ställa upp som marskalk.

Manfredo Efter kriget, Aurelio, när vi alla kan träda fram i dagen för vad vi är. Om inte marskalk så blir du vår förste gudfar.

Paolino Det ena utesluter inte det andra.

(*Det knackar.*)

Aurelio (alarmerad) Vem är det?

Pina Det måste vara någon i huset.

Manfredo (går till dörren, frågar utåt) Vem är det?

Amelia (utanför) Amelia. Jag har Francesco med mig.

Pina En granne. Släpp in henne.

(*Amelia släpps in med gossen Francesco.*)

Pina (klår Francesco) Var har du varit ute så länge, Francesco? Vet du inte att det är utgångsförbud!

Manfredo Slå honom inte, Pina. Du vet vad han går för.

Aurelio Är det motståndsrörelsens gosskör det är fråga om?

Paolino (stolt) Alla pojkarna i huset är partisaner.

Pina Men de leker med elden! (klår honom på nytt)

Francesco Aj! Vi kommer alltid undan! Alltid ska du slå mig! Vi gör ju bara vad vi måste!

Pina Ja, riskerar livet för ingenting och vållar problem för oss andra!

Francesco Vi har punkterat femton tyska bilar idag.

Manfredo Bravo!

Pina Uppmuntra honom inte!

Paolino De gör det ändå, kära Pina. De är experter i små sabotage, och de kommer alltid undan. De är ju alla mina korgossar.

Amelia Förlåt mig. Jag visste inte att ni hade främmande. (*menar Aurelio*)
Pina Det är bara en tillfällig gäst. Bry dig inte om honom.
Amelia Vill ni inte presentera mig?
Pina Aurelio, detta är vår rikaste granne, som hjälper oss med mat och mediciner och allt möjligt. Hon spionerar på tyskarna för oss.
Aurelio Är det därifrån hon får sina pengar?
Pina Varifrån annars?
Amelia Man måste ju leva.
Aurelio Jag förstår.
Manfredo Amelia har alltid hjälpt oss.
Amelia Jag lyckades hindra att Francesco visade sig för tyskarna. Jag tog honom med mig direkt hem hit.
Pina Är de andra pojkarna ute fortfarande?
Amelia Ja.
Pina (luggar honom) De lär alla få fler örfilar än Francesco när de kommer hem. Gå och ät nu, Franco. Maten väntar.
Francesco Får jag äta med Aurelio?
Pina Naturligtvis.
Manfredo Du är hans hjälte, Aurelio.
Aurelio Det är för att han ingenting vet om mitt liv.
Pina Gå nu, Amelia. Tack för att du förde lillebrorsan hem.
Amelia Ingen orsak. (*kastar en sista blick mot Aurelio och går.*)
Aurelio Kan vi lita på henne?
Pina Hon vet inte vem du är.
Aurelio Men hon har sett mig, och hon har kontakter med tyskarna.
Manfredo Hon förråder bara tyskar, Aurelio. Hon är ju en av oss.
Aurelio Men hon är kvinna.
Pina Det är jag också. Är jag mindre trovärdig för det? (*häller i mera vin åt honom*)
Paolino Jag måste gå, jag har gjort mitt och anförtrott Aurelio åt er. Jag litar på att han är i säkerhet här.
Pina Naturligtvis.
Manfredo Jag är ju hans bror.
Aurelio Vart går ni, fader?
Paolino Jag måste gå med era trycksaker till sätteriet.
Pina Låt mig göra det i stället, fader. Gå hem till er kyrka. Ni har gudstjänst tidigt i morgon.
Paolino Men det är riskabelt.
Pina Just därför är det bättre att jag gör det. Jag kommer alltid levande fram.
Aurelio Låt Pina göra det, padre. Ingen misstänker henne, medan vi inte får riskera att tyskarna kommer på er.
Paolino Nåväl, Pina. Var bara naturlig och kvinna, och allt går bra.
Pina Jag tar med mig lite tvätt, så bryr sig ingen om mig.
Manfredo Du måste sova, Aurelio.
Aurelio Jag önskar att det gick.
Manfredo Här är du i säkerhet.
Aurelio Bara tills i morgon. Jag måste vara ute innan patrullen kommer.
Manfredo Du hinner sova ut till dess.
Pina Kom, padre. Jag följer dig till kyrkan.
Paolino Tack, Pina. Du verkar för självsäker för att kunna misslyckas.
Pina Det är för att jag är kvinna. Inte ens tyskar skjuter kvinnor.
Paolino Nej, det har faktiskt inte hänt.
Pina Ge honom mera vin, nonna. Det är vad han behöver.
Nonna Självfallet. (*Pina och Paolino går.*)

Manfredo Andas ut, Aurelio. Du är hemma här.
Aurelio Om bara inte den där grannfrun kommit...
Manfredo Amelia?
Aurelio Ja. Hon var alldeles för vacker. Om sådana människor har med tyskarna att göra är de farliga.
Manfredo Glöm henne. Hon vet ingenting.
Aurelio Jag hoppas du har rätt... (*somnar utmattad vid bordet*)
Nonna Han är färdig.
Francesco Är det sant att han är chefen för hela motståndsrörelsen?
Manfredo Inte alls. Han är bara journalist. Gå och sov nu, pojke.
Francesco Men journalister blir väl också skjutna för ingenting?
Manfredo Nej, de blir skjutna för vad de skriver, varför deras ord blir desto mer värdefulla, ty det som är skrivet kan de inte skjuta.
Francesco Så ordet står över kriget?
Manfredo Ja, lillebrorsan. Ordet besestrar kriget. Därför är tyskarna så rädda för det.
Francesco Jag visste det. Tyskarna är fega.
Manfredo Ja, ingen är så feg som den som fruktar ordet. Gå och sov nu.
Francesco Ja, Manfredo.
Nonna Tyskarna kommer tidigt i morgon.
Manfredo Jag vet, men Aurelio vaknar tidigare. Ska vi lämna honom här?
Nonna Låt honom sova ut vid bordet så länge han kan. Sedan ser han nog soffan och hamnar där. Lägg en filt i soffan, så sover han gott hela natten.
(Manfredo gör så, lägger ömt sin hand på Aurelio och går sedan.)
Manfredo God natt, nonna.
Nonna God natt, Manfredo. (*sitter kvar och vakar*)
Pina kommer sent hem i ikväll, men hon kommer alltid hem.

Scen 2.

Översten En av de ledande partisanerna lär befinna sig i Rom.
Majoren Hur viktig är han?
Översten Han är en av de viktigaste som koordinator. Om vi kan få fast honom kan vi spränga hela kedjan.
Majoren Du menar deras kontaktmöjligheter med varandra?
Översten Precis. Denne är dessutom journalist och författaren bakom ett antal oacceptabla flygblad. Vi var honom på spåren igår, några soldater trodde sig skjuta honom, men han försvann. Vi rensar det kvarteret idag, men troligen hittar vi honom inte. Det brukar vara så.
Majoren Man kan alltid ta in några misstänkta och förhöra dem. Någon måste veta något.
Översten Ja, det blir väl att statuera exempel som vanligt.
Majoren Här kommer vår bästa informationskälla. Du kom i rätta stunden, Ingrid.
Ingrid (har kommit in) Behagar herrarna något?
Majoren Du kan gärna servera oss några drinkar.
Översten Vi är mycket intresserade av kvarteret Fortunata och en terrorist som gömmer sig där, en viss flygbladsspridare som går under kodnamnet Aurelio.
Ingrid Jag känner folk i det kvarteret. Vad vill ni veta?
Översten Vi behöver få hit Aurelio.
Ingrid Han är troligen inte kvar där, men jag känner en skön fotomodell som bor där i huset, en viss Amelia. Jag har gett henne presenter, så vi kan nog få veta allt vad hon vet.

Översten Utmärkt. Något att arbeta på vid sidan av razzian.
 Majoren Du vet vad du har att göra, Ingrid.
 Ingrid Det blir en lätt sak. Unga damer är så lättförförda.
 Översten Då siktar vi in oss på razzian, major. Inte för många intagna, bara skäligt misstänkta.
 Majoren *Jawohl*, herr överste.
 Ingrid Jag ska se vad jag kan göra för Amelia. Hon behöver inte bara kläder.
 Översten Tack för drinkarna, Ingrid. En utsökt konjak.
 Ingrid Ni har ju obegränsade förråd, men jag är bra på att välja ut det bästa.
 Major Obegränsade mängder av konjak är det enda vi har att vara Frankrike tacksamma för i detta krig.
 Översten Ändå är inte fransmännen tacksamma för att vi tar den.
 Major Skål, herr överste, för en framgångsrik operation.
 Översten Skål, herr major.

Scen 3. Som scen 1.

(Alla sitter vid frukostbordet när det knackar otåligt.)

Pina Det är padre Paolino. (*går och öppnar*)
 Paolino (*kommer in*) Aurelio, du måste ge dig av genast.
 Aurelio Jag vet.
 Pina Han har ju inte ens fått avsluta sin cappuccino. Varför denna stress och brådska? Är ni också smittad av tyskarna, padre?
 Paolino Razzian kan komma när som helst.
 Pina Sätt er ned och ta en caffè, padre. Ni behöver lugna era nerver.
 Aurelio Padre, jag är van. När man väntar dem som mest på helspänn kommer de aldrig, medan de kommer så fort man slappnar av. Jag slappnar aldrig av.
 Pina Gör det, Aurelio. De kommer aldrig före tio.
 Paolino Jag önskar jag kunde vara lika lugn som ni.
 Manfredo Aurelio är redo att ge sig av när som helst. Och även om razzian kommer är han säker här.
 Paolino Hur kan ni vara så säker på den saken?
 Manfredo Jag kan hela kvarteret utantill. (*Det knackar nervöst.*)
 Pina Det är Amelia.
 Manfredo Öppna, men låt henne inte komma in.
 Pina (*öppnar*) Amelia! Vad är det?
 Amelia (*visar sig i dörren*) Tyskarna är på väg. Jag ville bara varna er.
 Aurelio Hur vet du det?
 Pina Hon känner tyskarna. Hon är vår bästa spion hos dem.
 Aurelio Hur känner hon tyskarna?
 Pina Hon är ung och vacker. Räcker inte det?
 Aurelio (*reser sig*) Bra. Jag försvinner.
 Paolino Kom med mig, Aurelio. Den säkraste vägen är genom kyrkan. På senare tid har vi fått återgå till katakomberna.
 Aurelio Jag är väl bekant med problemet.
 Manfredo Tack för att du kom, Aurelio, och gav oss nytt mod och näring för vår verksamhet.
 Aurelio Det var det minsta jag kunde göra. (*går hastigt med Paolino*)
 Amelia (*har slunkit in*) Vem är han?
 Pina En flykting som alla andra.
 Manfredo Gå hem, Amelia. Alla borde vara hemma hos sig när tyskarna kommer.
 Amelia Jag går. (*går*)

Pina Vi lyckades i alla fall ge honom en natts god sömn.
Manfredo Vad hjälper det när det troligen var den sista?
Nonna Han fick vin så att han teg och sov. Det har vi att vara stolta för.
Pina Helt riktigt, nonna. Då väntar vi bara på tyskarna.
(Plötsliga visselpipor utanför. Forcerat stöveltramp och annat soldatoväsen, spring i trappen, uppsparkade dörrar och annat sådant.)
Pina Som på beställning.
Manfredo Det blir väl som vanligt inte värre än tillfällig evakuering och allmän hunsning av oss alla nere på gatan.
(Stöveltramp utanför. Dörren slås in.)
beväpnad soldat Alla ut på gatan! Husrannsaking! Marsch!
(Alla tvingas ut under k-pisthot.)
Pina Även nonna?
Soldaten För all del, låt invalider och gamla stanna kvar. Alla andra ut!
(Alla körs ut.)
Nonna (till soldaten) Vad tror ni er finna utom invalider och gamla?
Soldaten Ingenting alls. Order.
Nonna Jag tänkte väl det. Felet med världen är att den första order som någonsin gavs blev åttlydd.
Soldaten Jag beklagar, signora.
Nonna Det är inte ditt fel. Det är deras som gav order. *(städar efter frukosten)*

Scen 4.

Majoren (ryter åt de evakuerade hyresgästerna, där männen samlats i en klunga för sig och kvinnor, barn och gamla i en annan) Ni har inhyst en farlig terrorist i ert kvarter som vi ämnar uppbringa med vilka medel som helst! Antingen finns han kvar i kvarteret, eller också har ni hjälpt honom fly. I varje fall måste ni samarbeta. Annars blir det bara värre för er själva. Den som vet något och har något att avslöja skall bli rikligen belönad. Nå? Tystnad hjälper er inte. Den kan bara tolkas till ovilja till samarbete och motstånd.
En gammal gubbe Vi är inte ovilliga till motstånd.
Majoren Inga oförskämdheter! Det kan kosta er livet! Om ingen vill samarbeta måste vi ta gisslan för förhör! Ni vet vad det innebär!
En annan Vem är det ni söker då? Ni har ju inte ens talat om vad han heter.
Majoren Han går under namnet Aurelio.
En tredje Det finns många Aurelio.
En fru Vi har minst tjugo Aurelio i kvarteret.
En annan Aurelio. Det kan ju vara vem som helst. Han kan ha tagit namnet.
Majoren (otålig) Ni vet vem jag menar! Varenda en av er vet vem jag menar! Och jag skall få fram vad jag vill ha! Annars tar jag en annan. Du där! *(pekar rakt på Manfredo)*
 Hit med honom! *(Manfredo rycks ut ur ledet av soldaterna.)*
Pina Nej! Det är min man!
Majoren (vänder sig till henne) Just därför. Tag hand om honom. Vi tar honom med till polisen.
Pina Nej! *(vill bryta sig fram)*
Paolino Pina, det är ingen idé. De släpper honom nog.
Majoren (har genast uppfattat det) Och vad har ni för intresse av saken, padre? Är ni också inblandad? Ta hand om honom också! *(Paolino tas ut och förs brutalt bort med Manfredo.)*
Pina Nej! *(bryter sig ut)* De är oskyldiga! Det är min man! Ni får inte ta honom ifrån oss!

Majoren Stoppa den galna hyndan.

Pina Ni får inte! Han är allt vi har! Han har ingenting gjort!

(rusar fram och försöker i förtvivlan nå fram till Manfredo i ett helt orealistiskt försök att frita honom) Han är min! Han är fri! Han blir aldrig er! *(en soldat skjuter henne med pistol bakifrån. Alla förfasar sig. Alla soldaterna osäkrar sina k-pistar. En allmän massaker är överhängande.)*

majoren *(med hög röst)* Så går det när ni inte samarbetar! Denna kvinna var lycklig, ty hennes pina blev kort! Andras kan bli desto längre om de inte samarbetar! Ut med dem! Rör er inte, eller vi tar fler med oss för förhör till stationen!

Manfredo *(vanmäktig)* De har mördat henne!

Paolino *(lugnare)* Ja, Manfredo, de har mördat henne, och de tänker mörda oss också och många fler.

Många De är oskyldiga!

Majoren Tyst med er! Skingra dem! Vi utgår! För bort fångarna!

(Majoren utgår efter att Manfredo och Paolino förts bort. Soldaterna backar ut fortfarande med stridsberedda k-pistar. Först när alla soldaterna försvunnit bryter stormen ut, då alla under skrin och ven och förbannelser flockas runt den dödsskjutna Pina.)

1 De mördade henne kallblodigt utan att blinka!

2 De mördarna! De svinen! De monstren! De omänskliga reptilerna!

3 *(en kvinna)* Vi måste få in henne.

4 Vi får göra det till en stor sorgemanifestation till stöd för allt tänkbart motstånd mot ockupationen.

5 De kan ju skjuta vem som helst på det här sättet!

2 De svinen! De mördarna! De missfostren! De djävlarerna!

1 Säg inte annat.

(Folket bär in den mördade Pina. Ingen Amelia har funnits på scenen.)

Scen 5. Manfredo förs fram inför översten.

Översten Slå er ner, Manfredo. Känn er som hemma. En cigarett?

Manfredo Tack, jag röker inte.

Översten För all del. Stör det er om jag röker?

Manfredo Vad spelar det för roll? Ni röker väl ändå.

Översten Helt riktigt. Jag ville bara vara tillmötesgående.

Manfredo Varför mördade ni min hustru? Varför har ni fört mig hit?

Översten Vi ställer frågorna, Manfredo. Jag beklagar er förlust. En soldat tappade huvudet. Det var onödigt och dumt.

Manfredo Det var för att jag blev arresterad. Varför blev jag arresterad?

Översten Det är just det vi vill veta, och det är bara ni som kan tala om det.

Manfredo Tala om vad då?

Översten Er kontakt med Aurelio.

Manfredo *(spelar dum)* Vilken Aurelio?

Översten Det vet ni mycket väl.

Manfredo Det finns hundratusentals Aurelio i detta land.

Översten Var inte dum nu. Det finns bara en Aurelio för oss, och vi vet vem han är.

Manfredo Om ni vet vem han är, varför vill ni då veta det av mig, som inte vet vem han är?

Översten Vi vill veta var han är, och ni vet det.

Manfredo Nej.

Översten Och ni vet mer än så. Ni vet vilka kontakter han har.

Manfredo Nej.

Översten Det vet ni visst. Det är ingen idé, Manfredo, att du försöker dölja något av vad du vet, för vi får veta det ändå.

Manfredo Jag vet ingenting.

Översten Du vet allt.

Manfredo Nej.

Översten För bort honom. Inled behandlingen. (*Manfredo körs bryskt upp och förs bort.*) För in den där prästen.

(*Paolino föres in.*)

Vad har ni med motståndsrörelsen att göra, padre Paolino?

Paolino Ingenting.

Översten Ni ljuger.

Paolino Nej. Men jag har tystnadsplikt, och den förbjuder mig att yppa några hemligheter som tillhör andra.

Översten Er tystnadsplikt gäller bara i kyrkan. Här i säkerhet hos oss lovar vi att bevara er tystnadsplikt.

Paolino Då är det ingen idé att jag bryter den.

Översten Det är bäst för er och för Manfredo och för alla era vänner att ni bryter den.

Paolino Jag kan inte bryta den. Jag är präst.

Översten Nej, ni är bara människor.

Paolino Mitt kall är heligt, och ingenting mänskligt kan få mig att vanhelga det.

Översten Ni pratar bara skit.

Paolino Ursäkta mig, herr överste, men det är ni som pratar skit.

Översten Gör jag? (*stiger upp och öppnar dörren till rummet vart Manfredo fördes in. Genast uppgger Manfredo ett hjärtskärande skri utan att synas.*)

Nå? Ni kan rädda hans liv. Vill ni bli medskyldig till er medmänniskas död med att hålla på en dum princip?

Paolino (*chockad men fattad*) Ni kan tortera honom, och ni kan tortera mig, men ni kan inte få oss till vad vi icke vill.

Översten Ni pratar bara skit.

Paolino Med förlov sagt, herr överste, men ni upprepar er, och jag vill inte upprepa samma skit.

Översten Vi menar allvar, padre, och ni kommer ingen vart med att vägra samarbeta. Jag måste varna er. Er vägran till samarbete kan bara leda till er och er väns död genom våra experters långsammaste tänkbara tortyrdöd.

Paolino Om ni ämnar tortera ihjäl oss för ingenting, herr överste, är ni icke människor utan omänskliga barbarer som bara kan sluta ännu värre själva.

Översten Vem är ni, padre, att våga försöka skrämma oss med hot?

Paolino Ni vet mycket väl, herr överste, att det straff jag hotar med för er del är mycket mera skrämmande än vad era låga tortyrmetoder kan skrämma oss fria och oskyldiga människor.

Översten Oskyldiga! Jag vet allt om er! Ni och er vän där inne som håller på att rådbråkas till döds för er skull har inte bara gömt Aurelio under ert tak utan fastmer låtit honom komma undan!

Paolino (*lugnare*) Om ni är så säker, herr överste, på att vi hjälpt en fri människa förbli fri, så tortera oss till döds för det och avsluta er skändliga hantering av oss fria och oskyldiga människor, som aldrig ville något ont men som ni har gjort allt ont i världen.

Översten Ni är hopplös. Ut med honom! (*Paolino föres ut.*) Fortsätt behandlingen av den andre tills han bekänner vad han vet eller dör. Jag måste ta en paus. (*stiger upp, tändar en cigarett, röker nervöst och går sedan till en motsatt dörr till tortyrkammaren. När han öppnar den och inträder öppnas scenen för officerarnas privata mäss. En officer sitter vid en flygel och spelar klassisk romantik typ Schumann.*)

Majoren Vi väntade bara på er, herr överste. Hur går det med programmet?

Översten Vi kan fullt och fast lita på dess ofelbarhet.

Kapten (*berusad*) Ni menar att ni torterar ihjäl fångarna som vanligt. Men om ni ändå inte får någonting ur dem, vad är det då för mening med programmet?

Majoren Vad menar ni, herr kapten?

Kapten Bara vad jag säger.

Majoren Ni är berusad!

Kapten Naturligtvis. Vi får ju fri konjak här mest hela dagen. Fransmännen skickar sina komplimanger under tvång och tortyr och får ingenting betalt. Därför bildar de motståndsrörelser.

Majoren (*till översten*) Han vet inte vad han säger.

Kapten Jag vet visst vad jag säger, men ni vet inte vad ni gör. Ni förlorar kriget.

Majoren Var så god och håll käften, herr kapten, eller jag får er hemskickad.

Kapten Jag skulle inte klaga.

Översten Eller till östfronten.

Kapten Ja, skicka alla obehagliga tvivlare till östfronten, så att vi får fler Stalingrad.

Majoren Nu räcker det, herr kapten!

Kapten Gör det? Ja, det har nog räckt för länge sedan.
(*Ingrid kommer in med Amelia.*)

Översten (*välkomnar avbrottet*) Ingrid! (*reser sig artigt*) Välkommen!

Majoren Är detta er fagra protegé?

Ingrid Får jag presentera Amelia, som gjort oss goda tjänster på sistone. Detta är major König och överste Eisenkopf, som kan göra mycket för dig.

Översten Vi ber särskilt att få tacka för er hjälp med problemet i ert bostadskvarter.

Amelia Jag bor inte där längre.

Majoren Nej, Ingrid gav er visst en bättre bostad.

Amelia Hon har hjälpt mig mycket.

Översten Jag önskar ni kunde fortsätta vara oss bevågna med den sortens hjälp. Vi har alltid lokala problem att komma till rätta med.

Amelia Vad har ni gjort med honom?

Majoren Med vem?

Amelia Manfredo.

Översten Bara förhört honom. Ingenting annat.

Ingrid De blir fria så fort de visat sig samarbetsvilliga.

Amelia "De"?

Översten Hon vet inte om prästen, Ingrid.

Amelia Prästen? Vilken präst?

Majoren Ge henne ett glas konjak.

Ingrid (*serverar genast*) Drick, Amelia. Det rensar huvudet.

Amelia (*tar en djup klunk*) Vilken präst?

Ingrid Bry dig inte om det, Amelia. Glöm det. Det är bara rutiner.

Kapten Säg som det är, herr major. Fångens hustru blev besvärlig, prästen försökte varna henne, så ni sköt henne och tog prästen. Tänker ni tortera ihjäl honom också?

Amelia (*vacklar, blir omtöcknad*)

Ingrid Drick mera konjak, Amelia. Det gör dig bara gott.
(*Ett ramaskri av smärta tränger igenom från Manfredos cell.*)

Majoren Jag trodde de hade ljudisolerat klubben tillräckligt från sådant där.

Kapten Ni kan tortera ihjäl era offer, men ni kan inte tysta dem.

Ingrid (*ser att Amelia sviktat, blandar snabbt ett vitt pulver i en ny drink åt henne*)
Här, Amelia. Det blir bättre sedan.

Kapten Hur har ni köpt henne? Sprit och kokain? Hon är väl fullständigt beroende som slav under era laster, som alla era så kallade "agenter"? Droga ihjäl henne bara. Det är en mildare död än tortyrprogrammet. 'Det blir bättre sedan.'

Majoren Kapten, ni går för långt!

Översten Hjälp henne ut härifrån, Ingrid. Hon är färdig.

Ingrid Kom, lilla vännen. Vi ska hålla dig väl försörjd. (*hjälper ut Amelia, som plötsligt kollapsar*) Vi får lägga henne på soffan här tills hon vaknar.

Kapten Hon vaknar nog aldrig mer så som ni gött henne med gifter.

Översten Kapten, ni får sluta med era oförskämdheter eller ge er av härifrån. Förstår ni inte att ni vanärar er själv?

Kapten Ni talar om vanära. Ni talar om att gå för långt. Det är allt vad det här kriget handlar om. Vi har förlorat det genom vår egen absurditet och godtrogenhet i att blint följa och tro på en främmande ledare. Vi gick för långt från början, och allt som återstår för oss av kriget är en enda lång obесkrivlig och outhärdlig vanära. Gå hem och lägg er, generaler. Ni förlorade kriget när ni startade det. (*dricker*)

Majoren Han är aspackad.

Översten Skicka genast hem honom. Han behöver omhändertas. Skicka honom till någon anstalt där han kan bli insydd för gott.

Majoren *Jawohl, herr Oberst.*

Översten Och få ut den där gratishoran. Detta är ett renligt ställe.

Ingrid Kom, Amelia. Vi ska åka hem.

Amelia (bedövad) De har dödat Pina.

Översten Få då äntligen ut henne!

(*Nytt skrik från Manfredo.*)

Majoren Har de inte torterat honom färdigt snart?

Kapten Herr överste, känner ni inte till ert eget ofelbara program? De torteras så långsamt som möjligt men utan att de får dö, för att de intill det sista skall kunna avslöja så mycket som möjligt. Men de lurar er, för de dör till slut ändå utan att avslöja något.

Översten Vill ni då äntligen tiga! Klubben är stängd för i kväll! Alla går hem!

(*Musiken avbryts, alla reser sig, allmänt uppbrott.*)

Kapten, ni stannar här. Ni blir förflyttad.

Kapten (höjer sitt glas) Skål! Drick mera konjak, herr överste. Det höjer moralen. (*dricker och går*)

Majoren Högst pinsamt det här.

Översten Inte alls, herr major. Bara ett vanligt intermezzo att glömma och ignorera. (*tänder en cigarett, bjuder majoren, de går ut rökande med konjaksglaset i handen. Ännu ett bakgrundsskrik från Manfredo.*)

Scen 6. Cellen.

(*Manfredo svårt misshandlad, fastbunden, halvnaken, blödande, under två militära bödlars behandling, när översten kommer in.*)

Översten Nå, hur går det?

Bödel 1 Han ger sig inte.

2 Han kommer att dö utan att vi får något ord ut av honom.

Översten Gör då åtminstone pinan så lång och svår som möjligt för honom. Här låter vi ingen dö i onödan. Hämta hit den där prästen. (*En bödel går.*)

(*till Manfredo*) Nå, min stackars vän, var det värt det? Var det värt att förlora din käraste för att du hjälpte partisanerna? Är det värt att dö för att inte samarbeta med oss? Ännu är det inte för sent att vända om på den rätta vägen. Tänk på livet och allt gott du ännu har att leva för. Vi kan hjälpa dig.

Manfredo (stönar och rosslar och avlossar en blodig låska i ansiktet på översten)

Översten Du är alltså bara en hopplös däre som alla andra dessa undermenniskor som inte förstår allt det goda vi gör för dem med att befria dem från degenererade avarter. Nåväl, dö då, din räddningslösa däre.

(Soldaten kommer in med prästen.)

Paolino (chockad) Vad har ni gjort med honom?

Översten Det samma som vi kommer att göra med er och med alla som envisas med att inte samarbeta. Det är enbart ert eget fel, padre. Om ni samarbetat hade vi inte behövt misshandla honom. Er tjurskallighet tvingar oss att kanske döda er båda två på detta sätt.

Paolino (faller på knä framför Manfredo) Min son! Min son!

Manfredo (rosslar) Det är bra, padre. Jag lever ännu. De vet ingenting.

Bödel 1 (slår till honom hårt och brutalt med gevärskolven) Tig, din kackerlacka!

Översten Det räcker, Adolf. Slå till prästen nästa gång i stället.

1 Det ska bli mig ett nöje.

Paolino Herr överste, vi har ingenting gjort för att förtjäna detta. Vi har inte stått i vägen för er, vi har öppnat våra hus för er, vi har låtit oss bli bortförda och massakrerade, ni har tagit ifrån oss våra judiska bröder och systrar som var oskyldigast av alla, ni har plundrat oss och förstört våra städer och sprängt våra broar, ni har ockuperat oss med våld och slutligen börjat tortera och döda oss utan urskiljning, men ni kan ingenting göra åt våra själar, som kommer att leva vidare för att anklaga er för evigt.

1 Hör på honom! Han hotar! Skall jag täppa till käften på honom?

Översten (kallt) Ni vägrar således samarbeta?

Paolino Det finns ingenting att samarbeta om.

Översten Padre, ni vill inte förstå ert och ert folks eget bästa!

Paolino Med ursäkt, herr överste, men det är just det vi förstår. Vi vill inte följa er ner i avgrunden av er omänsklighet, som bara är självdestruktiv från början till slut.

Översten För ut honom och likvidera honom. Ta honom utanför staden och låt honom försvinna spårlöst. Vi har inte tålmod med treskande idioter.

1 *Jawohl, herr Oberst.*

Paolino I längden kommer ingen att ha tålmod med våldets sjukliga militarism, herr överste, som bara från början till slut gjort världen till ett helvete.

Översten Håll käften!

Paolino Samvetet kan aldrig hålla käften, herr överste.

Översten Ut med honom. *(Bödel 1 för ut Paolino.)*

2 Vad ska vi göra med det här kadavret?

Översten Det har blivit värdelöst. Lämna det i fred och låt det dö av sin egen förblödning genom sin egen idioti.

Manfredo (rosslande) Med förlov, herr överste, men dårarna är inte de som blir offer för dårskapens regemente, vilket måste gå under genom sin egen onaturliga dårskap.

Översten Håll käften! Du är död!

Manfredo Nej, herr överste, samvetet dör aldrig.

Översten Gör då slut på honom!

(2 pucklar upp Manfredo med gevärskolven och ger honom slutligen en salva i magen.)

2 Där fick han så han teg.

Översten (tänder en cigarett) Och vad har vi åstadkommit? Ingenting. Två nya lik för ockupationsmaktens värdelöshet. Fan också! Varför i helvete vill ingen i världen samarbeta med oss?

2 Kanske, herr Oberst, för att världen är galen.

Översten Den har alltid varit galen. Men vi har gjort oss till ledare för dess galenskap. Utgå!

2 Ja, herr Oberst. *(försvinner)*

Översten Detta liknar ingenting, och det värsta är att vi måste leva med det. Vi mördar de goda och oskyldiga på det att vi må överleva som de onda och omänskliga, och ett värre mänskligt straff kan inte finnas. Schultz!

2 (återinträder) Ja, herr Oberst.

Översten Släpp prästen fri.

2 För sent, herr Oberst. Han har redan förts bort för att arkebuseras.

Översten Då var det inget. Utgå.

2 Ja, herr Oberst. (går)

Översten Är då konjak och cigaretter det enda vi får till tröst för vår egen outhärdlighet? Eller blir döden genom avrättning eller frivilligt cyankalium den slutliga lösningen? Döden är det enda jag har levt för som militär, och jag ser ingen annan lön än döden. Var det värt det? Prästens och partisanens blod kommer att ropa på min själ för evigt och kräva rättvisa, och ändå gjorde jag bara min plikt, men den plikten pådyvlades mig av andra. Livegenskap till döds var då mitt enda liv som militär, och inget liv kunde ha varit mera bortkastat. Gå då under, ockupationsmakt, militarism, makthunger och krigsgalenskap, och låt själarna få leva i stället, som denna präst och partisan, vilkas förbannelse av våldet ingenting kan tysta i evighet, medan vi militärer bara tycks vara till för att dö, ju olyckligare och mera skuldmedvetna, desto bättre. Farväl då, liv, och överlev, alla ni orättvist avrättade själar.

(tar sin pistol och skjuter sig)

2 (Schultz)(störtar in) Herr Oberst! Herr Oberst!

Majoren (störtar in, undersöker översten) Han är död.

Schultz Men varför?

Majoren Bara ännu ett krigsoffer. Ingenting att bry sig om. Bara ett nummer i statistiken. Ta ut båda liken genast. Vi är färdiga här.

Schultz Ja, herr major. (fler soldater får ut liken)

Majoren Aurelio, du har vunnit. Du kom undan och lämnade oss två oskyldiga offer och ett självmord i vår ledning. Din seger är total. Och allt vad du gjorde var att skriva emot oss. Översten har erkänt sig besegrad och tagit konsekvenserna. Vila i frid, alla oskyldiga offer för kriget och militarismen, och lev vidare om ni kan i ofrid för resten av ert liv, ni som sett och överlevt detta. Själva kan jag bara som överlägsen ockupationsmakt erkänna mig besegrad.

(slänger sin cigarettfimp och går ut efter de andra)

Scen 7. Exekutionen.

Padre Paolino bunden vid en stol, exekutionspatrullen till höger, till vänster ett järnstängsel.

Adolf (soldat 1) Färdiga! Lägg an! (Patrullen siktar.) Skjut! (Patrullen skjuter bredvid.)

Vad vill detta säga? Ni missade! Era miserabla klåpare! Kan ni inte sikta rätt och skjuta en vanlig människa?

Paolino (ber) Fader, förlåt dem, ty de vet icke vad de göra.

Adolf (nytt försök) Färdiga! Lägg an!

(Till järnstängslet till höger har gradvis fler och fler gossar samlat sig.)

Francesco (deras ledare) Skjut mördarna! Skjut mördarna!

Adolf Skjut! (Patrullen skjuter i luften igen.)

Era miserabla klåpare! Vad menar ni egentligen?

Pojkarna (fler och fler) Skjut mördarna! Skjut mördarna!

Adolf Skjut för helvete!

(Patrullen skjuter Adolf med massiv kulsprutesalva.)

Pojkarna (fler och fler) Seger! Seger!

En soldat Fly, kamrater! Tyskarna får aldrig få tag i oss!
(*Hela exekutionspatrullen skingras och flyr.*)

Pojkarna Seger! Seger! (*Pojkarna svärmar över staketet.*)

En soldat (befriar Paolino) Kom ihåg, pojkar, vi har aldrig skjutit någon präst.

Paolino Gå i frid, min son. Alla dina synder äro dig förlåtna.

Pojkarna (sluter sig till Paolino) Padre! Padre!

Soldaten Detta har aldrig ägt rum. (*rymmer med de andra*)

Pojkarna Padre! Padre!

Paolino Lugna er, gossar. Det är gudstjänst som vanligt om söndag. Ställ upp för mig, om livet är er kärt.

Pojkarna Padre! Padre!
(*Paolino går befriad ut tillsammans med de svärmande pojkarna.*)

Ridå.

Lucca 3.4.2007